

84

PROTOKÓŁ

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec dotyczący zmian i uzupełnień Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 r.,

sporządzony w Berlinie dnia 14 maja 2003 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 14 maja 2003 r. został sporządzony w Berlinie Protokół między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec dotyczący zmian i uzupełnień Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 r.

PROTOKÓŁ

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec dotyczący zmian i uzupełnień Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, podpisanej w Warszawie dnia 10 listopada 1989 r.

Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec

uzgodniły dokonanie w Umowie w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, zawartej dnia 10 listopada 1989 r. między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec, następujących zmian i uzupełnień:

Artykuł 1

Artykuł 4 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Inwestycje inwestorów jednej Umawiającej się Strony mogą na terytorium drugiej Umawiającej się Strony ulec wywłaszczeniu, nacjonalizacji lub mogą być poddane innym środkom równoznacznym w skutkach z wywłaszczeniem lub nacjonalizacją (zwane dalej „wywłaszczeniem”) tylko w interesie publicznym i za odszkodowaniem. Odszkodowanie musi odpowiadać wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed jej wywłaszczeniem lub przed momentem, w którym wywłaszczenie stało się publicznie znane, w zależności od tego, co nastąpiło wcześniej, i ustalone zostanie zgodnie z powszechnie uznawanymi zasadami wyceny z uwzględnieniem okoliczności istotnych dla inwestycji. Odszkodowanie musi być wypłacone niezwłocznie, najpóźniej jednak w ciągu dwóch miesięcy; poczynając od trzeciego miesiąca do momentu wypłaty podlega ono oprocentowaniu według normalnej bankowej stopy procentowej; musi być zapewniona

ÄNDERUNGS

und Ergänzungsprotokoll zwischen der Republik Polen und der Bundesrepublik Deutschland zum am 10. November 1989 in Warschau unterzeichneten Vertrag zwischen der Volksrepublik Polen und der Bundesrepublik Deutschland über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen

Die Republik Polen und die Bundesrepublik Deutschland —

sind übereingekommen, den Vertrag vom 10. November 1989 zwischen der Volksrepublik Polen und der Bundesrepublik Deutschland über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen wie folgt zu ändern beziehungsweise zu ergänzen:

Artikel 1

Artikel 4 Absatz 2 wird durch folgenden Wortlaut ersetzt:

“(2) Kapitalanlagen von Investoren einer Vertragspartei dürfen im Gebiet der anderen Vertragspartei nur zum allgemeinen Wohl und gegen Entschädigung enteignet, verstaatlicht oder anderen Maßnahmen unterworfen werden, die in ihren Auswirkungen einer Enteignung oder Verstaatlichung gleichkommen (im Folgenden „Enteignung”). Die Entschädigung muss dem Marktwert der enteigneten Kapitalanlage unmittelbar vor der Enteignung oder vor dem Zeitpunkt entsprechen, in dem die Enteignung öffentlich bekannt wurde, je nachdem, was das Frühere ist, und wird nach allgemein anerkannten Bewertungsgrundsätzen unter Berücksichtigung der wesentlichen Umstände für die Kapitalanlage ermittelt. Die Entschädigung muss unverzüglich, spätestens jedoch innerhalb von zwei Monaten, geleistet werden und ist ab dem dritten Monat bis zum Zeitpunkt der Zahlung mit dem üblichen bankmäßigen Zinssatz zu ver-

rzeczywista możliwość wykorzystania i transferu tego odszkodowania. Właściwy sposób ustalenia i wypłacenia odszkodowania powinien zostać ustalony najpóźniej w momencie wywłaszczenia. Inwestor ma prawo zbadania zgodności z prawem wywłaszczenia oraz wysokości odszkodowania przez właściwy sąd Umawiającej się Strony, na terytorium której nastąpiło wywłaszczenie.”.

Artykuł 2

Artykuł 11 ustęp 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Spory dotyczące inwestycji między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną w zakresie praw i obowiązków wynikających z niniejszej umowy powinny być w miarę możliwości rozstrzygane polubownie między stronami sporu.”.

Artykuł 3

Artykuł 11 ustęp 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Jeżeli spór taki nie zostanie rozstrzygnięty polubownie w ciągu sześciu miesięcy od chwili zgłoszenia go przez jedną ze stron sporu, wówczas inwestor ma prawo przedłożenia go albo właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony, albo międzynarodowemu trybunałowi arbitrażowemu. Jeśli inwestor Jednej Umawiającej się Strony przedłożył spór dotyczący inwestycji dokonanej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony, to może on do czasu wydania wyroku w sprawie cofnąć pozew i przedłożyć taki spór międzynarodowemu trybunałowi arbitrażowemu. W tym wypadku druga Umawiająca się Strona udzieli zgody na cofnięcie pozwu. Inwestor może przedłożyć taki spór międzynarodowemu trybunałowi arbitrażowemu także po wydaniu wyroku w sprawie, jeśli jest to dopuszczone prawem wewnętrznym drugiej Umawiającej się Strony.”.

Artykuł 4

Artykuł 11 ustęp 3 zostaje skreślony. Artykuł 11 ustęp 4 i 5 stają się odpowiednio ustępami 3 i 4.

Artykuł 5

1. Niniejszy protokół dotyczący zmian i uzupełnień podlega ratyfikacji; wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie w możliwie najszerszym terminie.
2. Niniejszy protokół dotyczący zmian i uzupełnień wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

zinsen; sie muss tatsächlich verwertbar und frei transferierbar sein. Spätestens im Zeitpunkt der Enteignung muss in geeigneter Weise für die Festsetzung und Leistung der Entschädigung Vorsorge getroffen sein. Der Investor hat das Recht, die Rechtmäßigkeit der Enteignung und die Höhe der Entschädigung von dem zuständigen Gericht der Vertragspartei nachprüfen zu lassen, in deren Gebiet die Enteignung erfolgte.”.

Artikel 2

Artikel 11 Absatz 1 wird durch folgenden Wortlaut ersetzt:

- “(1) Streitigkeiten in Bezug auf Kapitalanlagen zwischen dem Investor einer Vertragspartei und der anderen Vertragspartei über Rechte und Pflichten, die sich aus diesem Vertrag ergeben, sollen, soweit möglich, zwischen den Streitparteien gütlich beigelegt werden.”.

Artikel 3

Artikel 11 Absatz 2 wird durch folgenden Wortlaut ersetzt:

- “(2) Wird eine solche Streitigkeit innerhalb von sechs Monaten nach ihrer Geltendmachung durch eine der Streitparteien nicht gütlich beigelegt, so hat der Investor das Recht, die Streitigkeit entweder den zuständigen Gerichten der anderen Vertragspartei oder einem internationalen Schiedsgericht vorzulegen. Hat ein Investor einer der Vertragsparteien eine Streitigkeit im Zusammenhang mit einer auf dem Gebiet der anderen Vertragspartei getätigten Kapitalanlage einem zuständigen Gericht der anderen Vertragspartei vorgelegt, so kann er die Klage bis zum Ergehen des Urteils in der Sache zurücknehmen und die Streitigkeit einem internationalen Schiedsgericht vorlegen. In diesem Fall wird die andere Vertragspartei der Rücknahme der Klage zustimmen. Sofern das innerstaatliche Recht der anderen Vertragspartei dies zulässt, kann der Investor eine solche Streitigkeit auch nach Ergehen des Urteils in der Sache einem internationalen Schiedsgericht vorlegen.”.

Artikel 4

Artikel 11 Absatz 3 wird gestrichen. Artikel 11 Absätze 4 und 5 werden entsprechend Absätze 3 und 4.

Artikel 5

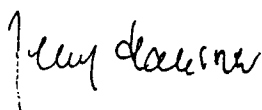
- (1) Dieses Änderungs — und Ergänzungsprotokoll bedarf der Ratifikation; die Ratifikationsurkunden werden so bald wie möglich in Warschau ausgetauscht.
- (2) Dieses Änderungs — und Ergänzungsprotokoll tritt dreißig Tage nach Austausch der Ratifikationsurkunden in Kraft.

Artykuł 6

Niniejszy Protokół dotyczący zmian i uzupełnień pozostaje w mocy tak długo, jak długo pozostaje w mocy Umowa podpisana w Warszawie dnia 10 listopada 1989 roku w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji.

Sporządzono w Berlinie dnia 14 maja 2003 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej
Polskiej

W imieniu
Republiki Federalnej
Niemiec

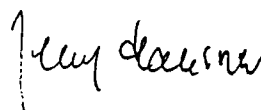

Artikel 6

Dieses Änderungs — und Ergänzungsprotokoll bleibt so lange in Kraft, wie der am 10. November 1989 in Warschau unterzeichnete Vertrag über die Förderung und den gegenseitigen Schutz von Kapitalanlagen in Kraft bleibt.

Geschehen zu Berlin am 14. Mai 2003 in zwei Urschriften, jede in polnischer und in deutscher Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist.

Für die
Republik
Polen

Für die
Bundesrepublik
Deutschland

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 15 października 2004 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*
L.S.

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*